

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О. О. БОГОМОЛЬЦЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**ФАРМАЦЕВТИЧНА ОСВІТА, НАУКА ТА
ПРАКТИКА: СТАН, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Матеріали
науково-практичної конференції з міжнародною
участю, присвяченої 25-річчю фармацевтичного
факультету Національного медичного університету
імені О. О. Богомольця

19-20 грудня 2023 року м. Київ

Київ – 2023

УДК 615.03+[378.147:615](06)

Ф 22

Фармацевтична освіта, наука та практика: стан, проблеми, перспективи розвитку : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 25-річчю фармацевт. ф-ту Нац. мед. ун-ту імені О. О. Богомольця, 19-20 груд. 2023 р. м. Київ / Нац. мед. ун-т імені О. О. Богомольця, Фармацевт. ф-т; уклад. та відп. за вип.: Т. Д. Рева, І. А. Костюк. – Київ, 2023. – 478 с.

ОРГАНІЗАТОР
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

КУЧИН Юрій Леонідович, ректор, член-кореспондент НАМН України, д-р мед. наук, професор – голова організаційного комітету

НАУМЕНКО Олександр Миколайович, перший проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти, член-кореспондент НАМН України, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

ЗЕМСКОВ Сергій Володимирович, проректор з наукової роботи та інновацій, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

СКРИПНИК Рімма Леонідівна, проректор з науково-педагогічної роботи, міжнародних зв'язків та європейської інтеграції, д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

РЕВА Тетяна Дмитрівна, декан фармацевтичного факультету, д-р пед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

НІЖЕНКОВСЬКА Ірина Володимирівна, гарант освітньо-професійної програми «Фармація», д-р мед. наук, професор – заступник голови організаційного комітету

КОСТЮК Ірина Анатоліївна, канд. фарм. наук, доцент – відповідальний секретар

Укладачі та відповідальні за випуск

РЕВА Тетяна Дмитрівна, декан фармацевтичного факультету, д-р пед. наук, професор

КОСТЮК Ірина Анатоліївна, канд. фарм. наук, доцент

ISBN-978-966-460-165-5

© Т. Д. Рева

© І. А. Костюк

Данилко Ю.В., Трофімова Т.С. ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА СИМЕТИКОНУ ПРИ ЛІКУВАННІ МЕТЕОРИЗМУ У ДІТЕЙ	97
Грицишин Л.М., Попович Ю.І., Федорак В.М. ЧОТИРИСТУПЕНЕВА ТЕРАПІЯ АДЕМЕТІОНІНОМ ПРИ КОРЕКЦІЇ СТРЕПТОЗОТОЦИН-ІНДУКОВАНОГО ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ В ЕКСПЕРИМЕНТІ.....	98
Секція 2 АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ І КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОПІКИ	101
Sayevich V., Nehoda T., Nizhenkovskiy O. DISTANCE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES IN PROFESSIONAL TRAINING OF PHARMACEUTICAL PROFILE SPECIALISTS	101
Губицька І.І., Кричковська А.М., Монька Н.Я., Заярнюк Н.Л., Лубенець В.І. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ.....	102
Микитенко П.В., Литвин Ю.М. АНАЛІЗ ПСИХОМЕТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ РЕЗУЛЬТАТІВ ТЕСТУВАННЯ: РЕКТОРСЬКИЙ ЗРІЗ ЗНАТЬ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ.....	105
Слуту Н.Ю. БІОСТАТИСТИКА – НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ МЕДИЦИНИ	107
Тимошук О.Б., Зайцева Г.М., Костирко О.О., Лисенко Т.А., Гождзінський С.М. ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАДОВОЛЕНОСТІ СТУДЕНТІВ МЕТОДАМИ НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА ТА НЕОРГАНІЧНА ХІМІЯ».....	109
Горчакова Н.О., Дорошенко А.І. ВПЛИВ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА РІВЕНЬ ЗНАТЬ З ФАРМАКОЛОГІЇ.....	111
Лисенко Т.А., Привалко Е.Г., Зайцева Г.М. ЗАПРОВАДЖЕННЯ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗИЧНА ТА КОЛОЇДНА ХІМІЯ».....	112
Зайченко Г.В., Горчакова Н.О., Гнатюк В.В., Савченко Н.В., Дяченко В.Ю., Клименко О.В., Шумейко О.В., Бондур В.В., Дорошенко А.М. ІННОВАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ФАРМАКОЛОГІЇ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИЧНОЇ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ	114
Коломієць Т.В. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ У ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРОГРАМАХ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА.....	115
Горчакова Н.О., Шумейко О.В., Клименко О.В. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ СТВОРЕНІ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАНЯТЬ З ФАРМАКОЛОГІЇ	117
Кузнецова О.В., Ніженковська І.В., Нароха В.П. МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ЗА УМОВ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ.....	118
Мельник О.М. МІСЦЕ ТА РОЛЬ ОСВІТНИХ ОНЛАЙН ПЛАТФОРМ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	120
Бут І.О. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ УМОВИ ІНТЕГРАЦІЇ ТРАДИЦІЙНИХ ТА ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ХІМІЇ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ФАРМАЦІЇ.....	121
Чечотіна С.Ю., Луценко Р.В., Сидоренко А.Г., Власенко Н.О., Дев'яткіна Н.М., Луценко О.А. НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ СИСТЕМИ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ФАРМАЦЕВТІВ	123
Чхало О.М. НОВІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ	125

Висновок. Викладене створює підґрунтя для узагальнення й упровадження в освітню практику закладів вищої медичної (фармацевтичної) освіти України досвіду професорсько-викладацького колективу кафедри хімії ліків та лікарської токсикології фармацевтичного факультету Національного медичного університету імені О.О. Богомольця з питань інтеграції традиційних й дистанційних технологій.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ СИСТЕМИ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ФАРМАЦЕВТІВ

Чечотіна С.Ю., Луценко Р.В., Сидоренко А.Г., Власенко Н.О., Дев'яткіна Н.М.,
Луценко О.А.

Кафедра фармакології, клінічної фармакології та фармації
Полтавський державний медичний університет
м. Полтава, Україна

Вступ. Ідея безперервної освіти є сучасним трендом. Особистісний розвиток кожної людини відбувається впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти. Держава визнає та заохочує до здобуття освіти усіх видів, а також створює умови для розвитку суб'єктів освітньої діяльності, що надають відповідні освітні послуги. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством (стаття 8 Закону України «Про освіту»). Для підготовки висококваліфікованих, компетентних, високоосвічених фахівців у фармацевтичній галузі охорони здоров'я важливо застосовувати в освітньому процесі такі форми, засоби і прийоми навчання, інноваційні методики, що сприятимуть підвищенню пізнавального інтересу здобувачів освіти. Активне, самостійне, додаткове здобуття знань на освітніх платформах сприяє мотивації студентів до навчання, формуванню вмій та навичок, кращому використанню їх на практиці. Визнання результатів навчання, здобутих здобувачами шляхом неформальної освіти є актуальним питанням для сучасного освітнього процесу.

Мета дослідження. Проаналізувати результати навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПІ Фармація здобутих шляхом неформальної освіти з освітньої компоненти Фармакологія.

Результати. Неформальна освіта може здійснюватися в очній формі (професійні курси, тренінги, майстер-класи, семінари, професійне стажування тощо) та в дистанційній формі (дистанційні курси, вебінари, онлайн-курси). Ця освіта є доповненням та/або альтернативою формальної освіти. Надавати неформальну освіту мають право: неурядові установи, приватні особи, навчальні, просвітницькі центри, громадські об'єднання і спілки, платформи дистанційного навчання. Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському

державному медичному університеті поширюється на здобувачів всіх рівнів освіти, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження досягнутих здобувачем програмних результатів навчання. Визнанню підлягають результати навчання, що відповідають програмним результатам навчання освітньої компоненти (обов'язкової, вибіркової) або її розділу, теми (тем), які передбачені робочою програмою (силабусом) даної навчальної дисципліни. Згідно Положенню зараховується не більше 10 % від загального обсягу освітньої програми. Здобувачі освіти можуть ознайомитися з цим нормативним документом на вебсторінці університету, мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію. Обсяг обов'язкової компоненти Фармакологія у фармацевтів бакалаврів складає 13 кредитів, вивчається протягом трьох семестрів і є базовою навчальною дисципліною. Протягом минулого навчального року здобувачі першого, другого курсу очної форми навчання та другого курсу заочної (дистанційної) форми брали участь в онлайн семінарах Безперервний професійний розвиток фармацевта від А до Я. Нові реалії праці фармацевтів в умовах воєнного часу. Практикум 29 березня, 19 квітня, 17 травня 2023 року. Захід розрахований для фармацевтів, фармакологів, керівників фармацевтичних та аптечних організацій, спеціалістів контролю-аналітичних лабораторій, співробітників аптек закладів охорони здоров'я, спеціалістів з реєстрації ліків, співробітників профільних кафедр вищих навчальних закладів. Провайдером заходу є ТОВ «ГРУПА КОМПАНІЙ МЕД ЕКСПЕРТ». На семінарах з доповідями виступили провідні фахівці фармацевтичної галузі охорони здоров'я, а модератором заходу стала доктор медичних наук, професор Зайченко Ганна Володимирівна. Для участі у семінарі необхідно зареєструватися на сайті організаторів. Сертифікат учасника можна отримати за результатом тестування понад 75 % правильних відповідей. Семінари проходили в режимі онлайн протягом 5-6 годин у вільний від занять для студентів вихідний день. На платформі учасники могли попередньо ознайомитися з програмою семінарів, поставити запитання в чаті, отримати відповіді від лекторів, найбільш активні учасники, автори цікавих запитань отримали подарунки. Представлені доповіді присвячені актуальним питанням застосування безрецептурних лікарських засобів, алгоритмам консультацій фармацевтом пацієнтів, супроводжувалися мультимедійними презентаціями. Особливу зацікавленість проявили здобувачі освіти другого курсу, що мають диплом фахового молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) зі спеціальності 226 Фармація, промислова фармація та досвід роботи в аптечній мережі. Для визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачі надали заяви, копію сертифікатів, програм семінарів. На засіданні кафедри були визнані результати навчання студентів з окремих тем в межах ОК 18 Фармакологія. Треба зазначити, що на сьогодні неформальна освіта набуває популярності, стає ефективним інструментом для формування пізнавальної творчої активності здобувачів фармацевтичної та медичної освіти, сприяє їх професійному та особистісному зростанню, доступна для всіх бажаючих самостійно реалізувати власні освітні потреби, інтереси для індивідуального

розвитку. Протягом навчання на кафедрі студенти-фармацевти долучаються до участі у роботі науково-методичних конференцій (публікація матеріалів, доповіді на секційних засіданнях). 3 квітня 2023 року на кафедрі відбувся тренінг на тему «Діяльність фармацевта в умовах надзвичайних ситуацій» за участю британської організації Uk-Med, спікер – клінічний фармацевт Хейлі Урен (Австралія). У ньому брали участь майбутні фармацевти бакалаври 11-Ф, 12-Ф груп очної форми навчання та викладачі кафедри. 13 квітня 2023 року відбулася зустріч здобувачів освіти ОПП Фармація та викладачів кафедри з Головою правління Акціонерного товариства «Лубнифарм» Вашук Світланою Григорівною, яка розповіла майбутнім фахівцям про історію відомого підприємства на фармацевтичному ринку України, про особливості та удосконалення технологічних процесів щодо виготовлення лікарських засобів. Цікаву відеоекскурсію провела начальник виробничо-технічного відділу підприємства Віта Віталіївна Климашенко, що мала професійне спрямування для майбутніх фармацевтичних працівників, щодо дотримання міжнародних та європейських норм і стандартів забезпечення якості лікарських засобів у відповідності до вимог належної виробничої практики (GMP).

Висновки. Таким чином, неформальна освіта в поєднанні з формальною надає новий практичний досвід, знання та широкі можливості для саморозвитку здобувачів освіти, є невід’ємним інноваційним методом сучасної освіти майбутніх фахівців з фармації. Вона сприяє мотивації та спонукає до удосконалення здобувачами освіти своїх знань, вмінь і практичних навичок. Результати навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП Фармація з освітньої компоненти Фармакологія здобутих шляхом участі у семінарах, присвячених безперервному професійному розвитку фармацевта визнані позитивними.

НОВІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ АНАЛІТИЧНОЇ ХІМІЇ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Чхало О.М.

Кафедра аналітичної, фізичної та колоїдної хімії
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
м. Київ, Україна

Вступ. Ще від початку 2020 року закладам вищої освіти України довелося в пришвидшеному темпі опановувати нові методи та засоби навчання, впровадити інформаційні технології в освітній процес та всі відомі технології дистанційного навчання. Початок таких трансформацій був обумовлений пандемією COVID-19 та пов’язаними з нею карантинними заходами. Повномасштабна російська агресія проти України знову змусила заклади вищої освіти повернутись до дистанційної форми навчання а згодом до змішаної форми